

# MAJANDUSAASTA ARUANNE

**aruandeaasta algus:** 01.01.2022

**aruandeaasta lõpp:** 31.12.2022

**nimi:** Teenusmajanduse Koda

**registrikood:** 80309467

**tänavatänu nimi,** Valukoja tn 8/1  
**maja ja korteri number:**

**linn:** Tallinn

**maakond:** Harju maakond

**postisihthumber:** 11415

**telefon:** +372 5266393

**e-posti aadress:** [info@teenusmajandus.ee](mailto:info@teenusmajandus.ee)

**veebilehe aadress:** [www.teenusmajandus.ee](http://www.teenusmajandus.ee)

## Sisukord

|                                    |    |
|------------------------------------|----|
| Tegevusaruanne                     | 3  |
| Raamatupidamise aastaaruanne       | 7  |
| Bilanss                            | 7  |
| Tulemiaruanne                      | 8  |
| Rahavoogude aruanne                | 9  |
| Netovara muutuste aruanne          | 10 |
| Raamatupidamise aastaaruande lisad | 11 |
| Lisa 1 Arvestuspõhimõtted          | 11 |
| Lisa 2 Raha                        | 12 |
| Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed        | 12 |
| Lisa 4 Võlad ja ettemaksed         | 13 |
| Lisa 5 Võlad töövõtjatele          | 13 |
| Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud     | 13 |
| Lisa 7 Tulu ettevõtlusest          | 14 |
| Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud   | 14 |
| Lisa 9 Tööjõukulud                 | 14 |
| Lisa 10 Muud kulud                 | 14 |
| Lisa 11 Seotud osapooled           | 14 |
| Aruande allkirjad                  | 15 |

## Tegevusaruanne

### Organisatsiooni lühitutvustus

Teenusmajanduse Koda esindab targa äri vabakonda Eestis, mille liikmeskonna moodustavad ettevõtjad, kelle põhivara on inimesed ja teadmised-oskused ning kes pakuvad kõrge lisandväärtusega teadmismahukaid teenuseid. Meie liikmed väärtustavad tulevikku suunatud innovaatilisi ideid ja ärimudeleid ning häid inimesi. Lisaks eelnevale ka head teenusedisaini, tehnoloogiakasutust ning vastutustundlikku ja säästlikku arengut. Koja liikmeskonna moodustavad peamiselt edumeelsed IT-, tehnoloogia-, meditsiini-, finants-, õigus-, konsultatsiooni ning loomevaldkonna ettevõtted.

Meie liikmete jaoks on oluline, et Eesti majanduslikku potentsiaali toetaks kaasaegne haridussüsteem, tööjõu- ja maksupoliitika ning tegevused, mis kujundavad Eestit kui atraktiivset investeerimissihtkohta. Selle eesmärgiga oleme välja töötanud ka visiooni "Isemajandav Eesti".

#### Koja eesmärgid

- Tööjõumaksude laiapõhjaline langetus.
- Majanduslikult efektiivse ja läbipaistva riigihaldusmudeli loomine ehk kontseptsioon targast Eestist.
- Ühendada isikuid ja ettevõtteid, kes väärtustavad tulevikku suunatud innovaatilisi ideid ja ärimudeleid ning kes loovad lisandväärtust läbi targa ja haritud tööjõu.
- Teadlikkuse tõstmine teenusmajanduse potentsiaalidest, mõjust ja seostest teiste majandussektoritega.
- Majandus- ja õiguskeskkonna parandamine, et tõsta Eesti kõrget lisandväärtust pakkuva teenusmajanduse konkurentsivõimet.
- Inimestesse investeerimise väärtustamine.
- Oma liikmeskonna huvide esindamine ja kaitse.

#### Visioon

Teenusmajanduse Koda on välja töötanud visiooni "Isemajandav Eesti", mis on kontseptsioon targast e-riigist ning ideekavand sisuliseks riigireformiks ehk üleminekuks infoühiskonna põhisele riigihaldusmudelile.

#### Visiooniga soovime saavutada allolevad eesmärgid:

1. Säilitame ühiskonnas solidaarsuse ja hüvede ümberjagamise, kuid teeme seda efektiivselt ja paindlikult IT-tarkvara abil ning oluliselt väiksema bürokraatiaga.
2. Lihtsustatult öeldes: anname inimesele tema raha kätte. Inimene saab ise otsustada, milliseid teenuseid ta vajab ja kellelt ta need ostab. Seda läbi sihtotstarbeliste kasutuskontode (nt tervishoiu-, põhiharidus-, maaelukonto jne), kuhu laekub inimese enda maksuraha.
3. Väiksema riigiparatuuri ülalpidamiskulud langevad olulisel määral, mis saab kaasa tuua tööjõumaksude võimaliku langetamise.
4. Avalikust sektorist vabanenud tööjõud saab liikuda erasektoris, kus on suur tööjõupuudus.
5. Suurem erasektor toodab rohkem lisandväärtust ning tõstab riigi tulubaasi.
6. Eesti SKP kodaniku kohta aastas kasvab hinnanguliselt kuni 1,5 korda.
7. Kõikide ühiskonnagruppide mediaanheaolu (arvestades ostujõu pariteeti) kasvab kuni 1,5 korda.
8. Lahkunud ca 85 000 maksumaksjat on motiveeritumad tagasi tulema.
9. Eestist saab isemajandav riik, kes ei sõltu hädavajalike teenuste rahastamisest välistest struktuurfondidest.
10. Eesti uus infoühiskonna põhine riigihaldusmudel on vanale Euroopale eeskujuks ning rahvusvaheliselt turundatav edulugu.

#### Personal

Kojas töötas 2022. aasta 31. detsembril seisuga kaks osalise koormusega töötajat. Töötajate palgakulu 2022. aastal oli 40 629,74 €.

### Peamised tegevused 2022. aastal

Aasta algul kokku tulnud Teenusmajanduse Koja nõukogu pani paika visiooni ja peamised suunad aastaks 2022. Kuna tegemist oli valimiseelse aastaga, siis tähendas see tegevitiimile ja juhatusele hulganisti kohtumisi, koostööd ja arutelusid kõikide suuremate erakondade, aramusliidrite ja tippametnikega.

Läbi erinevate kohtumiste jagasime Teenusmajanduse Koja visiooni ja mõttekäiku Targast Eestist ehk innovatiivsest, kaasaegsest ja võimalusterohkest Eestist, kus kasutatakse tänapäeva digiriigi võimekust oluliselt efektiivsema maksusüsteemi loomiseks. Rääkisime vajadusest tööjõumaksude laiapõhjaliseks langetamiseks, aga ka kriitilistest sammudest tervishoiu- ja haridussüsteemi efektiivsemaks muutmisel. Samuti

toonitasime vajadust muuta töölepingu seaduse regulatsioon paindlikumaks, lihtsamaks ja konkurentsivõimeliseks, mis arvestaks tänaseid globaalseid arengutrende ja uusi töötamise vorme.

Meie kohtumiste üks peamisi eesmärke oli jõuda võimalikult paljude koja ettepanekutega 2023. aasta valimistel erakondade valimisplatvormi ja tulevaste valitsuskoalitsioonilepingusse.

Et hoida oma liikmeid infoväljas ning kaasata tegevustesse liikmesettevõtete esindajaid ja töötajaid, korraldasime 2022. aastal mitmeid huvitavaid väiksemaid kohtumisi, aga ka suuremaid üritusi. Suurim liikmeskonnale ja laiemale avalikkusele mõeldud üritus toimus sügisel Fotograafiskas, järjekorras neljas "Ärihooaja avaüritus", mis tõi kokku ca 60 huvilist.

Jätkasime ka Koja kõige olulisema ja pikaajalisema eesmärgi suunas edasi töötamist, milleks on jätkusuutlik ja atraktiivne majanduskeskkond. Meie visioon targast ja jõukast Eestist on kirjeldatud kontseptsioonis "Isemajandav Eesti", mis on ideekavand sisuliseks riigireformiks ehk üleminekuks infoühiskonna põhisele riigihaldusmodelile. Kuna tegemist on koja pikaajalise suunaga, on vaja teemat pidevalt arendada, selgitada ja diskuteerida.

Meie lahendus on jätkuvalt lihtne – rohkem maksuraha tuleb tööjõumaksude langetuste läbi jätta kodanike ja ettevõtjate kätte, mitte suunata seda jõu korras ebaefektiivsete riigimonopolide ülalpidamiseks. Oleme kindlad, et kodanik oskab ise oma raha palju säästlikumalt ja mõistlikumalt kasutada, kui teeb seda tsentraalse plaanimajanduse loogikas juhitud bürokraatlik riigiparaat tema eest. Seda väidet kinnitavad ka aastate jooksul Koja kogutud majandusuuringud kodanike jõukusest erinevates riikides. Need uuringud näitavad üheselt, et madalamate tööjõumaksudega, kuid muus osas sarnastes riikides on mediaankodanik kuni 1,5 korda jõukam ja pikaajaline keskmine majanduskasv samavõrra kiirem kui riikides, kus tööjõumaksumäärad on kordades kõrgemad. Kahjuks kuulub viimasesse kategooriasse enamik Euroopast ja Eesti nende hulgas.

Tööjõumaksude langetamine ja suletud tööjõuturu vabastamine on valitud Koja pikaajaliseks põhieesmärgiks ka põhjusel, et palgatase ja tööjõumaksud mõjutavad iga Koja liiget kõikidest kululiikidest tõenäoliselt kõige olulisemalt ja seda olenemata ärivaldkonnast. Kõrged tööjõumaksud vähendavad tugevalt nii haridusettevõtte, tervishoiuettevõtte, advokaadibüroo, audiitorbüroo, reklaamiagentuuri kui inseneribüroo netopalkade taset ja kasumlikkust. Vastavalt kallimad peavad siis olema ka nende ettevõtete teenused ja vastavalt palju raskem on neid teenuseid müüa maailmaturul.

Oleme koja 12 tegutsemisaasta jooksul jõudsalt kasvanud ning saavutanud positsiooni, kus oleme usaldusväärne partner riigile kõikides olulistest majandusküsimustes. Meie liikmete seas on palju häid kaasamõtlejaid ja tegutsejaid, kes on oma aega panustanud koja sõnumite ja ideede levitamisel, olnud partneriks erinevate kokkusaamiste ja ürituste läbiviimisel ning olnud aktiivne kaasamõtleva oluliste teemade kaardistamisel ja nende tegevuste koordineerimisel laiemalt.

## Ärihooaja avadebatt

21. septembril 2022 toimus traditsiooniline ärihooaja avaüritus, kus sel korral tõstisime fookusesse tööjõukriisi ja püüdsime debatis leida mõtteainest, kuidas saaksime kriisist teha tarku otsuseid targa riigi ülesehitamisel.

Viimaste aastate kriisid on tööelu jäädavalt muutnud. Kodukontorid ja veebikoosolekud on saanud iseenesestmõistetavaks ning "vanad head ajad" ammu unustatud. Töötajaid aga napib igas valdkonnas ning ettevõtjad on suurtel raskustel heade töötajate leidmise, motiveerimise ja hoidmisega. Ärihooaja avadebattel arutasime, millise suuna on võtnud töömaastik ja milliseid trende näeme eelolevateks aastateks. Kas triivime jätkuvalt tööjõukriisist või on meil julgust teha tarku otsuseid ja sisukaid samme tänase tööjõu vajadustele vastava tööõiguse suunas, mis oleks paindlik, arvestaks uusi töötamise viise ning oleks toetav ka väliseksperdi kaasamiseks.

## Panus Arenguseire Keskuse nõukogus

Arenguseire Keskus on ühiskonna ja majanduse pikaajalisi arenguid analüüsiv mõttekoda Riigikogu Kantselei juures. Keskus viib läbi uurimisprojekte Eesti ühiskonna pikaajaliste arengute analüüsimiseks, uute trendide ja arengusuundade avastamiseks. Alates 16.06.2020 on Teenusmajanduse Koja juhatuse esimees Jaan Pillesaar Arenguseire Keskuse nõukogu liige ja sama aasta septembrist nõukogu esimees. Teenusmajanduse Koja ja ASKi koostöös oleme saanud koja jaoks olulisi sõnumeid ja ettepanekuid arutada ja strateegiate loomisel sisendiks võtta.

## Töörühmade tegevused

Teenusmajanduse Koda on esindatud väga mitmetes nõukogudes ja kaasatud paljudesse töörühmadesse nii riigi kui meie koostööpartnerite poolt. Teenusmajanduse Koja liikmed saavad oma panuse ettevõtluskeskkonna arendamisse anda koja erinevates töögruppides. 2022. aastal olid kojas aktiivsed töörühmad maksude-, tervishoiu-, e-residentsuse ja kõige uuema töörühmana paindlike töösuhete töörühm.

### Maksutöörühm

Maksutöögrupi eesmärgiks on aidata läbi oma ekspertise ja visiooni kujundada Eesti riigiks, kus maksu- ja fiskaalpoliitika toetab inimeste ettevõtlikkust ja innovatsiooni, uute töökohtade loomist ja ettevõtete rahvusvahelistumist, kus heaolu kasv toimub läbi uute väärtuste loomise. Töögrupi põhitähelepanu on pööratud riigi sekkumise vähendamisele ettevõtluses, teenusteturu avamisele ja läbipaistvusele, igasuguse bürokraatia vähendamisele ja avalike teenuste innovatsioonile, ning tarkade töökohtade loomist soodustava maksupoliitika mõjutamisele. Eesti majanduse kasvuvõti ei seisne suuremas riigi sekkumises või suuremates toetustes, vaid ettevõtlikkusele suunatud poliitikates.

Maksutöögrupp aitab kujundada suure osa teenusmajanduse sektori konkurentsivõimet enim mõjutavatest maksupoliitilistest otsustest. Hetkel keskendume peamiselt tööjõumaksude muutustele, mis kannab olulist rolli ettevõtluse elavdamise ja soodustamise eesmärkide saavutamisel. Maksutöögrupp kohtus 2022. aastal regulaarselt ning aruteluringi olid kaasatud lisaks koja liikmesettevõtete esindajatele riigi kõrgemad ametnikud ning mõttekaaslased teistest liikmesorganisatsioonidest. Kohtumiste tulemusena arendasime edasi koja väljatöötatud digitaalse solidaarsussüsteemi mudelit ning kaardistasime probleemkohad ja riskid, millega edaspidi arvestada. Pikkade arutelude tulemusena on ka riigil tekkinud suurem huvi uutest võimalikest lahendustest, mis aitaksid kaasa läbipaistva, konkurentsivõimelise ja jätkusuutliku riigihaldusmudeli loomisel.

#### **Paindlike töösuhete töörühm**

2021. aastal loodud paindlike töösuhete töörühma esmaseks eesmärgiks seati probleemide kaardistamine ning ühisosa leidmine oluliste osapooltega, et astuda üheskoos kiireid ja jõulisi samme Eesti tööõiguse kaasajastamiseks.

Töögrupi esimesel tegevusaastal viisime liikmete seas läbi küsitluse ja kaardistasime koja liikmete ettepanekud paindlike töövormidega seonduvateks seadusemuudatusteks. Peamiste probleemidena toodi välja tänase seadusandluse ebapiisavus ja jäikus; tööohutuse, tööaja ja -vormidega seotud probleemid; erikokkulepete tegemise keerukus ning Eesti konkurentsivõimelisus ja avatus välistööjõule.

Töögrupi teisel tegutsemisaastal valmistasime sisulisteks ettepanekuteks Eesti tööseadusandluse parendamiseks ja paindlikkuse tõstmiseks. Kirjutasime läbi aasta mitmeid artikleid, kus tõstisime fookusesse just tööseadusandlusega seotud teemad. Samuti olime ise organisatsioonina kaasatud teiste ühenduste aramusliidrite ümarlaudadele, et leida võimalikke lahendusi tööjõupuudusele ja kuidas Eestisse rohkem talente tuua.

#### **Tervishoiu töörühm**

Koja kaks olulisemat sõnumit siinkohal on olnud konkurents ja patsientide vaba liikumine. Konkurents on tervishoiuteenustes vajalik, et tagada teenuste patsiendikeskus ja kõrge tase. Oluline on teenuse pakujate koostöö tõhustamine ja dubleerivate tegevuste vältimine. Peame tähtsaks, et tervishoiuteenuste osutamiseks tagatakse Eestis riigisiselset patsientide vaba liikumist. Solidaarsuspõhimõtte tagamiseks peab olema patsiendil õigus ise valida, millises raviasutuses ta teenust kasutada soovib.

Tervishoiusüsteemi olukorrast, selle korraldusest Eestis ja võimalikest arengusuundadest on üks olulisematest valdkondadest, mis haakub ka koja maksutöörühma eesmärkidega. Tervishoiusüsteem vajab muudatusi ja selget ning sisulist plaani, kuidas lisaraha juurde tuua ja süsteemi jätkusuutlikuna hoida.

#### **E-residentsuse töörühm**

2022. aastal jätkus Koja e-residentsuse töörühma tegevus, mida juhtis Ivar Vesikioja. E-residentsuse programm loodi 2014. aasta lõpus eesmärgiga pakkuda välisriigi kodanikele turvalist ligipääsu Eesti riigi e-teenustele, mitmekesistada Eesti majandust ning kasvatada riigi tulubaasi. Täna on Eesti e-residentideks saanud 102 200 inimest 176 riigist (maha on juba arvatud korduvtaotlused ja kehtetuks tunnistatud isikutunnistused), kes on loonud üle 25 000 Eesti ettevõtte. Kehtivaid 5-aastase kasutusajaga e-residenti digi-ID kaarte on hetkel käibel 63 300.

E-residentide ettevõtete tasutud maksud on viimastel aastatel kiiresti suurenenud. 2022. aastal laekus e-residentide Eesti ettevõtelt tööjõu- ja dividendimaksudena riigikassasse 48,4 miljonit eurot, mis tähistas programmi ajaloos uut rekordit. Läbi aegade on programmi senine majanduslik mõju riigile (maksutulu ja riigilõiv) olnud enam kui 160 miljonit eurot.

E-residentsuse töörühmal oli 2022. aastal arutlusel äriseadustiku uuendamine, äriregistri seadus, majandusaasta aruannete esitamise lihtsustamine ja e-residentsuse kasvustrateegia.

#### **Teenusedisaini auhind**

Eesti Disainiauhindade konkurssi korraldab Eesti Disainikeskus koos Eesti Disainerite Liidu, ADC\*Estonia, Teenusmajanduse Koja ja Eesti Kunstiakadeemiaga.

Konkursiga tunnustatakse head disaini kasutamist, tuuakse avalikkuse ette valdkonna trendid ja juhatakse tähelepanu disaini rakendamise erinevatele võimalustele. Konkursiga soovitakse rohkem tähelepanu juhtida ka disaini rakendamisest saadavatele väärtustele.

Teenusedisaini auhindu annab EDA 2022 konkursil välja Teenusmajanduse Koda. Eesmärk on näidata, et disain on tõhus viis olemasoleva teenuse ümbermõtestamiseks, parendamiseks või täiesti uue teenuse loomiseks ning sellega tõsta see disainidistsipliini meedia, avalikkuse ja eelkõige ettevõtjate ning avaliku sektori huviobjektiks.

## **2023. a peamised eesmärgid ja tegevussuunad**

- 2022. aasta raputas meid kõiki viisil, milleks me aasta tagasi ei osanud veel kuidagi valmis olla. Energiakriis, sõjapõgenikud ja Eesti riigi kaitsevalmiduse suurendamine nõuavad lisakulutusi, milleks me ei ole riigina piisavalt hästi valmis. Anname oma parima, et Teenusmajanduse Koda liikmete jaoks olulisi teemasid nende kriiside taustal aktuaalsena hoida ning teeme riigiga koostööd parema tuleviku nimel.
- On valimiseelne aeg, mis tähendab taaskord intensiivseid kohtumisi ministrite ja ametnikega, et anda edasi koja ettepanekud ja leida võimalused koostööks.
- Töötame edasi visiooniga "Isemajandav Eesti" ning teeme selleks lobitööd poliitikute, tippametnike ja arvamusliidritega, et selgitada probleemistikku ja pakkuda lahenduseks kontseptsioon targast riigist.
- Laiendame koostöövõrgustikku inimeste ja organisatsioonidega, kelle tegevus toetab targa majanduse arengut.
- Tutvustame nii avalikkusele kui otsustajatele-spetsialistidele targa teenusmajanduse arenguks vajalikke eeldusi ja selle sektori potentsiaali riigi seatud eesmärkide täitmisel.
- Oleme aktiivne partner valitsusasutustele ja osaleme koja liikmeskonna jaoks olulise väärtusega tööühmade töös ning seadusloome protsessides.
- Tegeleme aktiivselt liikmeskonna kasvatamise ning uute liikmete värbamisega.
- Liikmeskonna soovil ja arvestades võimalike piirangutega, korraldame liikmetele ühisüritusi ja sisukaid aruteluõhtuid mõjuisikute, poliitikute ja arvamusliidritega.

## Raamatupidamise aastaaruanne

### Bilanss

(eurodes)

|                                         | 31.12.2022    | 31.12.2021    | Lisa nr |
|-----------------------------------------|---------------|---------------|---------|
| Varad                                   |               |               |         |
| Käibevarad                              |               |               |         |
| Raha                                    | 1 096         | 8 402         | 2       |
| Nõuded ja ettemaksed                    | 3             | 38 000        | 3       |
| <b>Kokku käibevarad</b>                 | <b>1 099</b>  | <b>46 402</b> |         |
| <b>Kokku varad</b>                      | <b>1 099</b>  | <b>46 402</b> |         |
| Kohustised ja netovara                  |               |               |         |
| Kohustised                              |               |               |         |
| Lühiajalised kohustised                 |               |               |         |
| Võlad ja ettemaksed                     | 5 903         | 50 955        | 4       |
| <b>Kokku lühiajalised kohustised</b>    | <b>5 903</b>  | <b>50 955</b> |         |
| <b>Kokku kohustised</b>                 | <b>5 903</b>  | <b>50 955</b> |         |
| Netovara                                |               |               |         |
| Eelmiste perioodide akumuleeritud tulem | -4 553        | -6 017        |         |
| Aruandeaasta tulem                      | -251          | 1 464         |         |
| <b>Kokku netovara</b>                   | <b>-4 804</b> | <b>-4 553</b> |         |
| <b>Kokku kohustised ja netovara</b>     | <b>1 099</b>  | <b>46 402</b> |         |

## Tulemiaruanne

(eurodes)

|                                                           | 2022           | 2021           | Lisa nr |
|-----------------------------------------------------------|----------------|----------------|---------|
| Tulud                                                     |                |                |         |
| Liikmetelt saadud tasud                                   | 42 500         | 48 283         | 6       |
| Tulu ettevõtlusest                                        | 2 880          | 3 640          | 7       |
| Muud tulud                                                | 2              | 4              |         |
| <b>Kokku tulud</b>                                        | <b>45 382</b>  | <b>51 927</b>  |         |
| Kulud                                                     |                |                |         |
| Sihotstarbeliselt finantseeritud projektide otsesed kulud | -860           | -68            |         |
| Mitmesugused tegevuskulud                                 | -4 137         | -8 331         | 8       |
| Tööjõukulud                                               | -40 629        | -42 032        | 9       |
| Muud kulud                                                | -7             | -32            | 10      |
| <b>Kokku kulud</b>                                        | <b>-45 633</b> | <b>-50 463</b> |         |
| <b>Põhitegevuse tulem</b>                                 | <b>-251</b>    | <b>1 464</b>   |         |
| <b>Aruandeaasta tulem</b>                                 | <b>-251</b>    | <b>1 464</b>   |         |



## Rahavoogude aruanne

(eurodes)

|                                                    | 2022          | 2021          | Lisa nr |
|----------------------------------------------------|---------------|---------------|---------|
| Rahavood põhitegevusest                            |               |               |         |
| Laekumised kaupade müügist ja teenuste osutamisest | 41 880        | 57 042        |         |
| Väljamaksed tarnijatele kaupade ja teenuste eest   | -5 044        | -8 427        |         |
| Väljamaksed töötajatele                            | -33 044       | -31 418       |         |
| Makstud intressid                                  | 0             | -670          |         |
| Muud rahavood põhitegevusest                       | -11 100       | -10 622       |         |
| <b>Kokku rahavood põhitegevusest</b>               | <b>-7 308</b> | <b>5 905</b>  |         |
| Rahavood investeerimistegevusest                   |               |               |         |
| Laekunud intressid                                 | 2             | 1             |         |
| <b>Kokku rahavood investeerimistegevusest</b>      | <b>2</b>      | <b>1</b>      |         |
| Rahavood finantseerimistegevusest                  |               |               |         |
| Saadud laenude tagasimaksed                        | 0             | -5 000        |         |
| <b>Kokku rahavood finantseerimistegevusest</b>     | <b>0</b>      | <b>-5 000</b> |         |
| <b>Kokku rahavood</b>                              | <b>-7 306</b> | <b>906</b>    |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses         | 8 402         | 7 496         | 2       |
| <b>Raha ja raha ekvivalentide muutus</b>           | <b>-7 306</b> | <b>906</b>    |         |
| Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus           | 1 096         | 8 402         | 2       |

## Netovara muutuste aruanne

(eurodes)

|                                           | Kokku netovara      |        |
|-------------------------------------------|---------------------|--------|
|                                           | Akumuleeritud tulem |        |
| <b>31.12.2020</b>                         | -6 017              | -6 017 |
| <b>Korrigeeritud saldo<br/>31.12.2020</b> | -6 017              | -6 017 |
| Aruandeaasta tulem                        | 1 464               | 1 464  |
| <b>31.12.2021</b>                         | -4 553              | -4 553 |
| <b>Korrigeeritud saldo<br/>31.12.2021</b> | -4 553              | -4 553 |
| Aruandeaasta tulem                        | -251                | -251   |
| <b>31.12.2022</b>                         | -4 804              | -4 804 |

# Raamatupidamise aastaaruande lisad

## Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

### Üldine informatsioon

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on rakendatud Eesti finantsaruandluse standardit. Eesti finantsaruandluse standard tugineb rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuspõhimõtetele ning selle põhinõuded on kehtestatud Eesti Vabariigi raamatupidamise seadusega, mida täiendavad Eesti Vabariigi Raamatupidamise Toimkonna poolt väljaantavad juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist, välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud ettevõtte tegevuse jätkuvusest.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes, summad on ümardatud täiseuroni. Ühing kasutab kasumiaruande skeemi nr 1.

### Finantsvarad

Finantsvarasid nagu nõuded ostjate vastu, viitlaekumised ning muud lühi- ja pikaajalised nõuded (sh. laenunõuded) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

### Raha

Raha ja selle ekvivalentidena kajastatakse rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja arvelduskontode jääke.

Rahavoogude aruanne on koostatud otsemeetodil, mille puhul esitatakse brutosummadena kõik põhilised laekumised ja väljamaksete kategooriad. Nii äritegevusest, kui ka investeerimis- ja finantseerimistegevusest tekkinud laekumised ja väljamaksete koosseisus kajastatakse ka vastava laekumise või väljamakse summas sisalduv käibemaks.

Äritegevusega seotud laekumised ja väljamaksete kategooriad:

- kaupade või teenuste müügist laekunud raha, sh käibemaks;
- kaupade, materjalide ja teenuste eest makstud raha, sh käibemaks;
- makstud palgad;
- makstud või rahas tagastatud ettevõtte tulumaks;
- makstud intressid.

Investeeringutegevusega seotud põhilised laekumised ja väljamaksete kategooriad:

- materiaalse ja immateriaalse põhivara ost ja müük, sh käibemaks;
- kinnisvarainvesteeringute ost ja müük, sh käibemaks;
- tütar- ja sidusettevõtete ost ja müük;
- muude finantsinvesteeringute ost ja müük;
- teistele osapooltele antud laenud;
- antud laenude laekumised;
- kauplemiseesmärgil soetatud derivatiivide ost ja müük;
- saadud intressid ja dividendid.

Finantseerimistegevusega seotud põhilised laekumised ja väljamaksete kategooriad:

- laenude saamine;
- saadud laenude tagasimaksmine;
- kapitalirendi maksed, sh käibemaks;
- aktsiate emiteerimine;
- omaaktsiate ostmine ja müük;
- dividendide maksmine.

### Nõuded ja ettemaksed

Nõuded on bilansis hinnatud korrigeeritud soetusmaksumuse meetodi kohaselt lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Nõuete hindamisel on vaadatud iga nõuet eraldi, arvestades teadaolevat informatsiooni võlgniku maksevõime kohta.

### Finantskohustised

Finantskohustised (võlad hankijatele, saadud laenud, viitvõlad) kajastatakse korrigeeritud soetusmaksumuses.

### Tulud

Tulu kajastatakse saadud või saadaoleva tasu õiglasel väärtuses. Kaupade müügist tulenevat tulu kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid on läinud üle ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulu on usaldusväärselt määratav. Tulu teenuste müügist kajastatakse teenuse osutamisel.

**Maksustamine**

Vastavalt Eesti Vabariigi tulumaksuseadusele ei maksustata mitte ettevõtte tulu vaid ettevõtte poolt välja makstavaid dividende (kuni 31.12.2007 22/78, alates 01.01.2008 kuni 31.12.2014 21/79, alates 01.01.2015 20/80 netodividendina väljamakstud summalt). Bilansis ei kajastata potentsiaalset tulumaksukohustist ettevõtte vaba omakapitali suhtes, mis kaasneks omakapitali väljamaksmisel dividendidena. Potentsiaalse dividendide väljamaksmisega kaasneva tulumaksukohustise summa sõltub sellest, kas ja millal ettevõtja dividende maksab.

Dividendidelt arvestatud ettevõtte tulumaks kajastatakse tulumaksukuluna dividendide väljakuulutamise perioodi kasumiaruandes, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal dividendid välja makstakse. Dividendide väljamaksmisega kaasnev suurim võimalik tulumaksukohustise summa on esitatud lisades.

**Seotud osapooled**

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on valitsev mõju teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole ärilistele otsustele. Seotud osapoolteks loetakse:

- a) MTÜ Teenusmajanduse Koda-le olulist mõju omavad omanikud;
  - b) olulist mõju omavate omanike lähedased sugulased;
  - c) tegevjuhtkond ja kõrgema juhtorgani liikmed;
  - d) eespool loetletud isikute poolt kontrollitavad ettevõtjad.
- Olulise mõju olemasolu eeldatakse, kui isikul on rohkem kui 20% hääleõigusest.

**Lisa 2 Raha**

(eurodes)

|                   | 31.12.2022   | 31.12.2021   |
|-------------------|--------------|--------------|
| Pangakontod       | 1 096        | 8 402        |
| <b>Kokku raha</b> | <b>1 096</b> | <b>8 402</b> |

**Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed**

(eurodes)

|                                    | 31.12.2022    | 12 kuu jooksul |
|------------------------------------|---------------|----------------|
| Maksude ettemaksed ja tagasinõuded | 3             | 3              |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>3</b>      | <b>3</b>       |
|                                    |               |                |
|                                    | 31.12.2021    | 12 kuu jooksul |
| Nõuded ostjate vastu               | 38 000        | 38 000         |
| Ostjatelt laekumata arved          | 38 000        | 38 000         |
| <b>Kokku nõuded ja ettemaksed</b>  | <b>38 000</b> | <b>38 000</b>  |

## Lisa 4 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

|                                  | 31.12.2022    | 12 kuu jooksul |
|----------------------------------|---------------|----------------|
| Võlad tarnijatele                | 111           | 111            |
| Võlad töövõtjatele               | 441           | 441            |
| Maksuvõlad                       | 1 702         | 1 702          |
| Muud võlad                       | 149           | 149            |
| Muud viitvõlad                   | 149           | 149            |
| Saadud ettemaksed                | 3 500         | 3 500          |
| Tulevaste perioodide tulud       | 3 500         | 3 500          |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>5 903</b>  | <b>5 903</b>   |
|                                  |               |                |
|                                  | 31.12.2021    | 12 kuu jooksul |
| Võlad tarnijatele                | 190           | 190            |
| Võlad töövõtjatele               | 3 300         | 3 300          |
| Maksuvõlad                       | 1 350         | 1 350          |
| Muud võlad                       | 1 115         | 1 115          |
| Muud viitvõlad                   | 1 115         | 1 115          |
| Saadud ettemaksed                | 45 000        | 45 000         |
| Tulevaste perioodide tulud       | 45 000        | 45 000         |
| <b>Kokku võlad ja ettemaksed</b> | <b>50 955</b> | <b>50 955</b>  |

## Lisa 5 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

|                                 | 31.12.2022 | 31.12.2021   |
|---------------------------------|------------|--------------|
| Töötasude kohustis              | 0          | 2 500        |
| Puhkusetasude kohustis          | 441        | 800          |
| <b>Kokku võlad töövõtjatele</b> | <b>441</b> | <b>3 300</b> |

## Lisa 6 Liikmetelt saadud tasud

(eurodes)

|                                      | 2022          | 2021          |
|--------------------------------------|---------------|---------------|
| <b>Mittesihtotstarbelised tasud</b>  |               |               |
| Liikmemaksud                         | 42 500        | 48 283        |
| <b>Kokku liikmetelt saadud tasud</b> | <b>42 500</b> | <b>48 283</b> |

## Lisa 7 Tulu ettevõtlusest

(eurodes)

|                                             | 2022         | 2021         |
|---------------------------------------------|--------------|--------------|
| Seminaride ja koolituste korraldamise tulud | 2 880        | 3 640        |
| <b>Kokku tulu ettevõtlusest</b>             | <b>2 880</b> | <b>3 640</b> |

## Lisa 8 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

|                                        | 2022         | 2021         |
|----------------------------------------|--------------|--------------|
| Üür ja rent                            | 252          | 0            |
| Mitmesugused bürookulud                | 521          | 773          |
| Lähetuskulud                           | 0            | 58           |
| Koolituskulud                          | 477          | 0            |
| Muud                                   | 2 887        | 7 500        |
| <b>Kokku mitmesugused tegevuskulud</b> | <b>4 137</b> | <b>8 331</b> |

## Lisa 9 Tööjõukulud

(eurodes)

|                                                | 2022          | 2021          |
|------------------------------------------------|---------------|---------------|
| Palgakulu                                      | 30 270        | 31 414        |
| Sotsiaalmaksud                                 | 10 359        | 10 618        |
| <b>Kokku tööjõukulud</b>                       | <b>40 629</b> | <b>42 032</b> |
| Töötajate keskmine arv taandatuna täistööajale | 2             | 2             |

## Lisa 10 Muud kulud

(eurodes)

|                                | 2022      | 2021       |
|--------------------------------|-----------|------------|
| Trahvid, viivised ja hüvitised | -7        | -32        |
| <b>Kokku muud kulud</b>        | <b>-7</b> | <b>-32</b> |

## Lisa 11 Seotud osapooled

(eurodes)

| Liikmete arv majandusaasta lõpu seisuga |            |            |
|-----------------------------------------|------------|------------|
|                                         | 31.12.2022 | 31.12.2021 |
| Juriidilisest isikust liikmete arv      | 41         | 53         |

Tehingud seotud osapoolte vahel sooritati turutingimustel.

# Aruande digitaalallkirjad

Aruande lõpetamise kuupäev on: 26.06.2023

Teenusmajanduse Koda (registrikood: 80309467) 01.01.2022 - 31.12.2022 majandusaasta aruande andmete õigsust on elektrooniliselt kinnitanud:

| Allkirjastaja nimi | Allkirjastaja roll | Allkirja andmise aeg |
|--------------------|--------------------|----------------------|
| MARGUS METS        | Juhatuse liige     | 26.06.2023           |
| JAAN PILLESAAR     | Juhatuse liige     | 26.06.2023           |
| MÄRT HAAMER        | Juhatuse liige     | 29.06.2023           |

## Aruande üldkoosoleku kinnitamise staatus

Üldkoosoleku poolt kinnitatud

## Tegevusalad

|                                                           |            |                |
|-----------------------------------------------------------|------------|----------------|
| Tegevusala                                                | EMTAK kood | Põhitegevusala |
| Muude ettevõtjate ja tööandjate organisatsioonide tegevus | 94119      | Jah            |

## Sidevahendid

|                   |                        |
|-------------------|------------------------|
| Liik              | Sisu                   |
| Mobiiltelefon     | +372 5266393           |
| E-posti aadress   | info@teenusmajandus.ee |
| Veebilehe aadress | www.teenusmajandus.ee  |